

สรุปข่าวประจำวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

สื่อสิ่งพิมพ์

- ชู “ป่าสงวนทอง” โมเดลอนุรักษ์ (ไทยรัฐ ๒๓ พ.ย. ๖๕ หน้า ๗)
- ตั้งองค์กรป่าชุมชน เดินหน้าพัฒนา-ดูแลพื้นที่ป่าบ้านนาผักก้าม (ไทยโพสต์ ๒๑ พ.ย. ๖๕ หน้า ๒)

สื่อออนไลน์

- กรมป่าไม้ร่วมมือพันธมิตร พัฒนาคุณภาพชีวิตคู่การอนุรักษ์ยั่งยืน ยกพื้นที่ต้นแบบ ป่าสงวนแห่งชาติ กองแขก จ.เชียงใหม่ แห่งแรก (มวลชนออนไลน์ ๒๐ พ.ย. ๖๕)

<https://www.muanchononlinenews.com/221608>

ชู "ป่าสงวนกองแขก" โมเดลอนุรักษ์

● ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าได้ครบมิติ ● กรนป่าให้ลุยขยายผลทั่วประเทศ

นายสุรัชย์ อจลบุญ อธิบดีกรมป่าไม้เปิดเผยว่า กรมป่าไม้และมูลนิธิธรรมาภิบาลเกษตรอินทรีย์ไทย(TOF) โครงการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืนองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (สำนักงานประเทศไทย) บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัดและบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ กลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และ 2 ตามกรอบมาตรการมติดินธรรมาภิบาล เมื่อวันที่ 26 พ.ย.2561 เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศด้วยแนวคิดการพัฒนาแบบอาหารเพื่อท้องถิ่น การดำรงชีพอย่างยั่งยืน และความมั่นคงทางอาหารเพราะต้องการให้ราษฎรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อยู่อาศัยและทำกินถูกต้องตามกฎหมายอย่างยั่งยืนฟื้นฟูคุณภาพชีวิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีการมอบ "แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่" ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกองแขก อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เป็นพื้นที่นำร่องเพื่อเป็นต้นแบบในการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ได้ครบทุกมิติ รวมถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริป่าสามอย่างประโยชน์ สอดคล้อง การทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม

อธิบดีกรมป่าไม้กล่าวต่อว่า ขณะนี้องค์กร

ภาคเอกชนภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจด้านค้าปลีกและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดให้แก่ราษฎรในโครงการ เพื่อเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับราษฎรมีอาชีพทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำการเกษตรที่ยั่งยืน มีตลาดรองรับผลผลิต ได้ผลตอบแทนสูงกว่าการดำรงชีพแบบเดิมแบบครบวงจร ปรับเปลี่ยนการเกษตรเชิงเดี่ยวที่ทำลายสิ่งแวดล้อมมาสู่การทำเกษตรในรูปแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ ราษฎรในพื้นที่ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล ซึ่งนอกจากสะท้อนแนวนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินของราษฎรให้เป็นอยู่อย่างรูปธรรมแล้วยังเป็นการประยุกต์แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจใหม่ หรือเศรษฐกิจสีเขียว BCG ของรัฐบาลด้วย

"ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ติดตามและดำเนินงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับทุกภาคส่วนและสำรวจพื้นที่อื่นที่มีความพร้อมในการขยายผลเพื่อต่อยอดในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่อื่น โดยคาดว่าจะมีอีกหลายชุมชนที่มีความต้องการร่วมโครงการ ซึ่งกรมป่าไม้จะได้ประสานและเร่งรัดดำเนินงานเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชนในพื้นที่อื่นๆต่อไป" นายสุรัชย์กล่าว.

ตั้งองค์กรป่าชุมชน เดินหน้าพัฒนา-ดูแลพื้นที่ป่าบ้านนาผักก้าม

สานพลังเพื่อโลกสีเขียว

โดย สถาบันลูกโลกสีเขียว

ป่าไม้ในประเทศไทยแม้มองว่าจะมีอยู่มาก แต่เชื่อว่าทุกที่จะเป็นพื้นที่ที่สมบูรณ์ เนื่องจากเดิมมนุษย์อยู่ร่วมกับป่าไม้มาโดยตลอด แต่เมื่อวันเวลาผ่านไป การเติบโตของเมือง ของสังคม และการพัฒนาชีวิตที่รวดเร็วขึ้นส่งผลให้ป่าไม้ก็เริ่มลดน้อยลงไปตามสภาพ บางแห่งยังมีอยู่ แต่ก็โดนเบียดเบียน

จากมนุษย์ไปมาก บางแห่งก็แทบจะไม่หลงเหลือคำว่าป่าไม้อีกเลย แต่ก็ยังมีบางแห่งที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองปัจจัยสำคัญคือ 1.พื้นที่อยู่ลึกไม่สะดวกในการเดินทางหรือการตั้งรกรากของมนุษย์ และ 2.คือมีการดูแลรักษาจากผู้คนในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ใช้แบบพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อนำมาใช้ ก็ต้องทำแทน

จึงทำให้ป่าเหล่านั้นถือว่ายังอุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีหลายแห่งที่เคยถูกบุกรุก ทำลาย และทำร้ายจากผลประโยชน์ของมนุษย์ แต่ยังสามารถฟื้นฟูกลับมาให้เหมือนเดิมได้ เช่นเดียวกับป่าชุมชนบ้านนาผักก้าม-บ้านนาเจริญ ต.เหล่ากอหก อ.นาแห้ว จ.เลย ที่ปัจจุบันคนในชุมชนร่วมกันดูแลรักษาป่าให้คงสภาพความอุดมสมบูรณ์สูงมาก มีระบบนิเวศที่หลากหลาย มีพันธุ์ไม้ทุกระดับเรือนยอด ไม่มีการบุกรุก ไม่มีไฟป่า เนื่องจากมีการดูแลร่วมกันเป็นอย่างดี ผ่านการจัดตั้งองค์กรป่าชุมชนบ้านนาผักก้าม-บ้านนาเจริญ

สภาพพื้นที่ของชุมชนนั้นเป็นพื้นที่ราบและเนินภูเขา ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนดินลูกรัง มีลำห้วยสาขาย่อยไหลผ่านไปรวมกับห้วยหอม ลักษณะเป็นป่าดงดิบ (ป่าดิบแล้ง) พืชป่าเบญจพรรณ

มีพืชชั้นบนเป็นไม้ขนาดใหญ่ประกอบไปด้วย ไม้ยาง ไม้ก่อ ไม้พยุง ไม้สบ ไม้ดง ไม้พินทรี ไม้แลนคือ เป็นต้น ส่วนพืชรองลงมาเป็นไม้ขนาดกลาง เช่น ไม้ชนิดต่างๆ หมากน้อย พืชสมุนไพร เป็นต้น และพืชชั้นล่าง ประกอบไปด้วย พืชตระกูลหวาย พืชตระกูลเฟิร์น พืชผักป่าที่บริโภคได้และบริโภคไม่ได้ อีกมากมาย ยังมีพวกเห็ดต่างๆ ทั้งที่บริโภคได้และบริโภคไม่ได้

โดยชุมชนนั้นแต่เดิม ทั้งสองหมู่บ้านได้มีการห้ามบุกรุกพื้นที่ป่ามาตั้งแต่เดิมมาจนถึงปี 2530 ทางคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ร่วมกันเอาสิขาว ป้ายตามต้นไม้เพื่อแสดงขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชน และต่อมาในปี 2532 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชนขึ้น โดยใช้ตัวแทนจากสองหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 7 คน ได้ร่วมกันเอาสีแดงป้ายตามต้นไม้เพื่อแสดงขอบเขตป่าอีกครั้งและมีการห้ามตัดไม้โดยเด็ดขาด แต่ชาวบ้านสามารถเก็บเห็ด สมุนไพร พืชผักป่ามาเป็นอาหารได้

และในปี 2534 เป็นปีที่จัดตั้งองค์กรป่าชุมชนบ้านนาผักก้าม - บ้านนาเจริญขึ้น โดยคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนที่ถูกคัดเลือกจากหมู่บ้านมาแล้ว หมู่บ้านละ 20 คน มีคนกลางระหว่าง 2 หมู่บ้านอีก 1 คน รวมกรรมการทั้งหมด 41 คน ร่วมกันร่างกฎระเบียบป่าชุมชนขึ้นบังคับใช้และได้ร่วมกันใช้สีน้ำเงินป้ายตามต้นไม้แสดงอาณาเขตของป่าอีกครั้ง จึงทำให้ในปี 2539 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระราชทาน “ธงพิทักษ์ป่า เพื่อรักษาชีวิต” ซึ่งเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของราษฎรในชุมชนในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชุมชนต่อไป

นอกจากนี้ในชุมชนยังมีกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมเพื่อดูแลรักษาป่า และใช้ประโยชน์จากป่าอย่างรู้คุณค่ามาโดยตลอด อาทิ ทำแนวป้องกันไฟรอบป่าชุมชนนาร่องเขียน เน้นการแยกแนวเขตระหว่างป่ากับที่ดินทางการเกษตรของชาวบ้าน

อย่างชัดเจน ใช้ความเชื่อในการอนุรักษ์ป่าว่า ป่านี้มีผีและเทวาลัยหลง ผู้ใดเข้าไปในป่าเมื่อข้ามหรือลอดเทวาลัยแล้วจะหลงอยู่ในป่า และใช้การบวชป่าเป็นความเชื่อเชิงอนุรักษ์ มีการขอสนับสนุนพันธุ์ค้อเขียวจากโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ และโครงการเพื่อความมั่นคงภูเขาค้อ ฟื้นฟูสภาพป่าโดยการร่วมกันปลูกป่า โดยเฉพาะบริเวณที่เสื่อมโทรมรอบแนวเขต

จัดกิจกรรมดูแลและรักษาป่าชุมชน เช่น การเฝ้าระวังไฟป่าในฤดูแล้งใน มีกลุ่มหลักในการปฏิบัติงาน ใช้เป็นแหล่งอาหาร ยารักษาโรค ใช้ไม้ผลิตเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน และใช้ในการเผาศพ นอกจากนี้ชาวบ้านในชุมชนปลูกสมุนไพรและหน่อไม้ในพื้นที่ตนเอง เพื่อลดการพึ่งพิง ป่ารวมถึง ยังใช้ป่าร่วมในประเพณีที่เกี่ยวข้องกับ ชุมชน ซึ่งจะอาศัยวัสดุที่มีอยู่ในพื้นที่ป่ามาประกอบพิธีกรรม เช่น ประเพณีแห่ต้นดอกไม้ ประเพณีแห่ต้นผึ้ง พิธีสู่ขวัญต่อชะตา เป็นต้น

มีโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ส่งเสริมการเกษตรลดการใช้สารเคมี เช่น การปลูกกาแฟ การปลูกพืช เมืองหนาว เกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง เช่น ไร่ลองเลย ที่รับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ทำการตลาด ให้กับสมาชิก และผลักดันงานด้านการอนุรักษ์ในพื้นที่ "เขม" พืชที่ใช้ผลิตไม้กวาด ซึ่งเป็นพืชที่ทำรายได้แก่ครัวเรือนอย่างมาก เพราะสามารถขายทั้งเป็นวัตถุดิบและแปรรูปเป็นไม้กวาดขาย ปัจจุบันสามารถสร้างรายได้ปีละประมาณ 100,000 บาท และคนในชุมชนเองก็ตระหนักรู้ถึงวิธีการดูแลป่าอย่างดี โดยมีการทำเกษตรกรรม มีการลดใช้สารเคมีลงเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่มีการปลูกสับปะรดทดแทนการปลูกมันสัมปะหลัง

จนทำให้คณะกรรมการป่าชุมชนได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการป่าชุมชนระดับจังหวัด 3 คน ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันการทำงานด้านการอนุรักษ์ในพื้นที่ ขณะที่เกิดการขยายเครือข่ายไปสู่ชุมชนอื่นๆ ภายในและภายนอกจังหวัดเลย

มวชน

ออนไลน์นิวส์

www.muanchononlinenews.com

กรมป่าไม้ร่วมมือพันธมิตร พัฒนาคุณภาพชีวิตคู่การอนุรักษ์ยั่งยืน ยกพื้นที่ต้นแบบ ป่าสงวนแห่งชาติ กองแขก จ.เชียงใหม่ แห่งแรก

20/11/2022 admin1

วันเสาร์ที่ 19 พฤศจิกายน 2565 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ นายสุรัชย์ อจลบุญ อธิบดีกรมป่าไม้ และกลุ่มภาคเอกชน ประกอบด้วย นายรัฐภัทร์ ศรีจันทร์กลัด ประธานมูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย (TOF), นายพลาย ภิรมย์ ผู้จัดการโครงการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (สำนักงานประเทศไทย), นายพิชัย จิราธิวัฒน์ กรรมการบริหาร บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด และนายเอกชัย ภัคดุรงค์ ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส ส่วนงานกลยุทธ์และกิจการองค์กร บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และ 2

กรมป่าไม้ได้เร่งรัดดำเนินงานตามแนวนโยบายรัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต้องการให้ราษฎรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ “อยู่อาศัยและทำกินถูกต้องตามกฎหมายอย่างยั่งยืน พื้นฟูคุณภาพชีวิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” โดยมีการมอบ “แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่” ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่นำร่อง ซึ่งผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานจะช่วยให้ราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการมั่นใจและมั่นคงในการดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพในพื้นที่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้ อีกทั้ง ภาครัฐยังสามารถแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ สำหรับการดำเนินการในวันนี้ (วันที่ 19 พฤศจิกายน 2565) กรมป่าไม้ ได้ร่วมมือกับกลุ่มองค์กรและนักธุรกิจภาคเอกชน ในการพัฒนาพื้นที่นำร่องเพื่อเป็นต้นแบบในการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับอนุญาตให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ครบทุกมิติ รวมถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริป่าสามอย่างประโยชน์เสียอย่าง การทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม สำหรับองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคธุรกิจด้านค้าปลีก และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะได้ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดให้แก่ราษฎรในโครงการ เพื่อเปิดโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับราษฎร...

ให้กับราษฎรได้มีอาชีพทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำการเกษตรที่ยั่งยืน มีตลาดรองรับผลผลิต ได้ผลตอบแทนสูงกว่าการดำรงชีวิตแบบเดิมแบบครบวงจร ปรับเปลี่ยนการเกษตรเชิงเดี่ยวที่ทำลายสิ่งแวดล้อม มาสู่การทำเกษตรในรูปแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ ราษฎรในพื้นที่ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และ 2 ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากกลุ่มพันธมิตร ได้แก่ มูลนิธินวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ไทย
(TOF), องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (สำนักงานประเทศไทย), บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด และ บริษัท ไทย
คม จำกัด (มหาชน) ซึ่งทุกหน่วยงานต่างมุ่งหวังพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้นอย่าง
ยั่งยืน รวมถึงรักษาทรัพยากรป่าไม้ของประเทศให้คงอยู่อย่างสมดุล อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานภายใต้
บันทึกความเข้าใจดังกล่าว นอกจากสะท้อนแนวนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินของ

ราษฎรให้เป็นอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ยังเป็นการประยุกต์แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจใหม่หรือเศรษฐกิจสีเขียว BCG
(Bio- Circular- Green Economy) ของรัฐบาล สนับสนุนการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน
การบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปลดปล่อยก๊าซ
คาร์บอนไดออกไซด์เป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ทั้งนี้ ตนได้หารือกับพันธมิตรในการขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ
รวมถึงการถอดบทเรียนในพื้นที่ต้นแบบแห่งนี้ เพื่อพัฒนาต่อยอดสู่การดำเนินงานในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
พื้นที่อื่น ต่อไป อนึ่ง ตนต้องขอขอบคุณพันธมิตรทุกหน่วยงานที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจช่วยเหลือพี่น้อง

ประชาชนในพื้นที่ และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ของประเทศให้สามารถคงอยู่อย่างสมบูรณ์ และยั่งยืน นอกจากนี้ ตนได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ติดตามและดำเนินงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับทุกภาคส่วน และสำรวจพื้นที่อื่นที่มีความพร้อมในการขยายผลการดำเนินงาน โดยคาดว่าจะมีอีกหลายชุมชนที่มีความ ต้องการร่วมโครงการ ซึ่งกรมป่าไม้จะได้ประสานงานและเร่งรัดดำเนินงานเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับพี่น้อง ประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป นายสุรัชย์ กล่าวในที่สุด